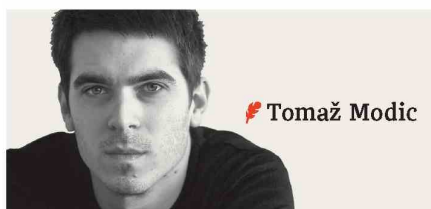

PRIVATIZACIJA TELEKOMA

Slovenija, kdo bo tebi optiko gradil

Tomaž Modic

V času, ko se vlada Mira Cerarja pod pritiski vnetih zagovornikov in nasprotnikov privatizacije odloča o smiselnosti prodaje Telekom Slovenije, tako ena kot druga stran uporabljata vse prej kot kredibilne argumente za dosego cilja. Eden takšnih, ki ga uporabljajo nasprotniki prodaje večinskega državnega deleža v Telekomu, je, da bo naš nacionalni operater pod zasebnim lastnikom prenehal vlagati v infrastrukturo, zlasti na podeželju in drugih tržno manj zanimivih območjih. Toda argument, ki bi po zaslugi stranke SD lahko pripeljal do prenosa Telekomovega omrežja v državne roke, je smešen.

Slabše, kot je bilo do sedaj, namreč ne bi moglo biti. Kdor je zadnjih šest let živel v Sloveniji, bi se moral na lastne oči prepričati o (ne)interesu države za tako pomembno vprašanje, kot je pokritje vse države s širokopasovnim dostopom do interneta. Medtem ko so uradniki in politiki slikali prihodnost, v kateri ima vsaka vas svojo optiko, so operaterji bojevali cenovne voj-

ne in v mestih gradili po več dragih omrežjih hkrati.

Dejstvo je, da Telekom predstavlja simbol državnega podjetja, ki je vsa leta tešil lakoto političnih in gospodarskih elit ter drugih interesnih skupin, tudi Cerkve. Tako smo lahko nemo spremljali, kako je Telekom skozi okno metal sredstva, ki jih je zaslužil s prodajo »družbenega« bakrenega omrežja. Namesto da bi jih vlagal nazaj v omrežje, jih je pognal za preplačane naložbe na Balkanu, ki so jih spremljali očitki korupcije, in z neumnimi poslovnimi odločitvami. S cerkvenim operaterjem T-2, ki so ga z milijoni zalagale državne banke, je tekmoval, kdo bo prekopal več slovenskih mest in zapravil več denarja za potratno gradnjo optike do doma. Danes se škoda meri v stotinah milijonov evrov.

Če bi hotela država uveljaviti svoj lastniški vpliv in prisiliti Telekom v gradnjo optike na podeželju, bi lahko to že zdavnaj naredila. Vendar ni. Tega niti ni mogla, vsaj ne po uradni poti, saj je Telekom samostojna pravna oseba, ki ima več kot 11.000 **malih delničarjev** in deluje na konkurenčnem trgu. Zato so grožnje, da bo Telekom zaradi spremembe lastništva ustavil vlaganja v omrežje, prazne.

Državno lastništvo se je prej kot za blagoslov izkazalo za prekletstvo. Namesto da bi Telekom veliko več vlagal v širokopasovno omrežje,

kar bi mu že čez nekaj let prinašalo dodatne prihodke in dobiček, je raje spal na preteklih lovorikah in izkoriščal obstoječe bakreno omrežje. Eden glavnih krivcev za to je država. Ker je Telekom neprestano naprodaj, se mora bolj kot na prihodnost osredotočati na sedanjost. Če bi ves zaslužek vlagal nazaj v omrežje, bi s tem oklestili pričakovani izkupiček za državne prodajalce. Tako Telekom zaradi negotovega las-

Če bi hotela država uveljaviti svoj lastniški vpliv in prisiliti Telekom v gradnjo optike na podeželju, bi lahko to že zdavnaj naredila. Vendar ni.

tništva iz leta v leto izgublja vrednost. Kako si lahko drugače razlagamo napovedi snubcev, zasebnih vlagateljev, da bodo pospešeno gradili optično omrežje, in to brez državnih subvencij?

Zato pri odločanju o (ne)privatizaciji Telekomu ne bi smeli zlorabljati vprašanja nadaljnjih vlaganj v infrastrukturo. Že pred leti bi morali popisati širokopasovna omrežja, tudi tista v lasti Darsa, Slovenskih železnic in elektrodistributerjev, ter odkriti manjkajoče dele. Šele potem bi se lotili »polnjenja lukenj« in morda presenečeno ugotovili, da bi namesto nas to naredil zasebni vlagatelj. Bolje to, kot da vsaka občina zase gradi optično omrežje in pri tem brezglavo in vprašljivo porablja državni ali evropski denar. Ko bomo čez nekaj let pregledovali rezultate, pa bo za porazno stanje kriv (zasebni) Telekom ali kdo drug. x